

LæseIntro til Tekst 1: "Et sprog om fag og faglighed"

Udgangspunktet er: "Hvad er et fag"? Altså *et hvilket som helst arbejdsfag* - udfolde dette tema - og se ind på læring og undervisning i skoler og uddannelsesinstitutioner og kursuscentre - *fra arbejdsfagenes perspektiv*. Der er i bogen mange konkrete eksempler fra fagenes verden: Fag præget af højtudviklede praktisk-teknisk handlingskompetence, mellemmenneskelig kontakt og procesfaglighed, pædagogisk faglighed, omsorgspræget faglighed, naturorienterede handlingskompetencer, sundhedsfaglighed, kunstnerisk faglighed, forskningsfaglighed m.fl. Da det er mig – og ikke en ChatBot – der har tænkt og skrevet teksten, nævner jeg også eksempler fra mine egne forskellige faglige erfaringer.

I kapitlerne 2-, 4- og 5 indkredser jeg "arbejdsfaget", dvs. faget, som det findes i arbejdslivet. I 2. kapitel defineres "et fag" helt generelt og en række elementer kortlægges. Kapitlet kan bruges til at afgøre om et ekspertområde er blevet til et fag. I 4. kapitel beskriver jeg mangfoldigheden i arbejdsfagenes verden og derefter analyserer jeg på tværs af forskellige fag nogle tværgående fælles dimensioner, "fagligheder". I 5. kapitel kortlægger jeg en række faser, der karakteriserer alle arbejdsfag i deres udfoldelsesforløb omkring løsningen af arbejdsopgaver og tilvejebringelsen af ydelser. I disse tre kapitler er stoffet det samme: "Arbejdsfagene", men set fra tre forskellige synsvinkler. Derfor "minder" forskellige tekstafsnit om hinanden idet de samme arbejdsfag diskuteres ud fra tre forskellige indfaldsvinkler. De tre kapitlers indhold kan i uddannelsessystemet bruges til sammensætningen af den bedst mulige læreplan i en række forskellige fag.

Kapitel 3 angår fagenes opståen. I 6- og 7 kapitel gennemgås fagfolks fagspredning og derefter lærerprofessionens fagspredning – der beviser lærerprofessionens civilisationshistoriske betydning - overalt på kloden.

Herfra og i resten af skriftet kortlægger jeg en række konsekvenser af opfattelsen af arbejdsfag: Hvad sker der med arbejdsfaget, når det skal "tilpasses" betingelserne i uddannelsessystemet (8. kapitel). Hvilke pædagogiske metodekulturer er nødvendige hvis de forskellige arbejdsfags egenart skal frembringes gennem den faglige læring (9. kapitel).

Endelig ser jeg på, hvilke muligheder kursusvirksomheder og uddannelsesinstitutioner har for at matche forventningerne - i arbejdslivet - til fagkundskaber hos færdiguddannede hhv. hos kursisterne – efter kurset: Hvornår er tværfaglighed og "metafaglighed" værdifuld? (10. kapitel). Hvordan har uddannelsesinstitutionerne selv indflydelse på den videre udvikling af arbejdsfagene? (11. kapitel). Hvilke særlige krav stilles til korterevarende fagkurser? (12. kapitel). Hvilke subkulturelle forskelle er der mellem arbejdsfagenes tilrettelæggelse i forskellige livsformer – lønmodtagere, selvstændige og karriereorienterede? (13. kapitel). Endelig i 14. kapitel en kort konklusion: At læreruddannelserne i bredest mulig forstand har afgørende betydning *fordi de er bestemmende for hvilken helhed og indbyrdes balance af faglige kompetencer kulturens fremtid kan bygge på*.

Litteraturhenvisning: Poulsen, S. C. "[Et sprog om fag og faglighed](#)". Slagelse: MetaConsult Forlag 2023, 1. udgave, 2. Version 230418, 132 s. Alle udgaver og versioner af Tekst 1 kan findes på velkomstsiden, venstre spalte her: www.laeringiskolen.dk